

בש"פ 5861/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5861/16

לפני: העורר:
כבוד השופטת א' חיות פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 20.7.2016 במ"ת 19101-06-16 שניתנה על ידי כבוד השופטת ע' כהן

בשם העורר: עו"ד עופר אשכנזי

בשם המשיבה: עו"ד תומר סגלוביץ'

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ע' כהן) מיום 20.7.2016 במ"ת 19101-06-16 שהורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

1. נגד העורר הוגש ביום 8.6.2016 כתב אישום המייחס לו ביצוע מספר רב של מעשים מגונים בבנותיו הקטינות בטרם הגיען לגיל 16 (צ' ילידת 2000 ו-פ' ילידת 2001 (להלן ביחד: הקטינות)). על פי הנטען בכתב האישום בתקופה שבין חודש מאי 2015 לבין חג הפסח בשנת 2016 ביצע העורר ב- פ' מאות מעשים מגונים בניגוד לרצונה, לעיתים תוך שימוש בכוח. באותם מקרים, כך נטען בכתב האישום, היה העורר נצמד ל- פ' ומחכך בה את איבר מינו בעודה לבושה.

עמוד 1

עוד נטען כי העורר נהג להיכנס לחדרה של פ' בעודה ישנה, להכניס את ידו מתחת לבגדיה וללטף את רגליה וגבה. בנוסף נטען כי העורר נהג להכניס את ידו מתחת לתחתוניה של פ' ולגעת בגופה בסמוך לאיבר מינה, ובמקרים אחרים הכניס את ידיו מתחת לבגדיה וליטף את שדיה. עוד נטען כי העורר נכנס למקלחת בזמן ש- פ' הייתה עירומה והסתכל עליה וכי היו מקרים שבהם הסיט את חולצתה והסתכל על חזה. בכל הנוגע ל- צ' נטען בכתב האישום כי בתקופה שביא אמצע שנת 2015 לאמצע שנת 2016 חיבק אותה העורר בשלוש הזדמנויות שונות וניסה לגעת בשדיה.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו. ביום 19.6.2016 התקיים דיון בבקשה במהלכו הסכים בא כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה בנוגע לחלק מהמעשים המתוארים בכתב האישום ועתר לבחון את שחרורו של העורר לחלופת מעצר, וביום 21.6.2016 קיבל בית המשפט קמא את הבקשה והורה על קבלת תסקיר מעצר בעניינו של העורר. בהחלטתו ציין בית המשפט קמא כי העורר הודה בחקירתו במשטרה בחלק מהמעשים המיוחסים לו ואף ציין בפני החוקרים כי היה מודע לפסול שבהם. עוד ציין בית המשפט קמא שבחקירתו מסר העורר כי אמר ל- פ' ש"חייבים להפסיק את הנגיעות" ואף הצליח להימנע מלגעת בה למשך תקופה ארוכה למעט "נפילה" אחת. מטעמים אלו קבע בית המשפט קמא כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר ועילה למעצרו עד לתום ההליכים. עם זאת, קבע בית המשפט קמא כי יש מקום לבחון את שחרורו של העורר לחלופת מעצר ככל שיהא בה לאיין את מסוכנותו והפנה אותו לקבלת תסקיר מעצר.

3. בתסקיר המעצר שהוגש בעניינו של העורר ציין שירות המבחן כי הוא מודה בחלק מהמעשים המיוחסים לו בכתב האישום ומכיר בכך שלא שמר על גבולות ראויים בינו ובין פ'. עוד ציין שירות המבחן כי התרשם שהעורר הוא אדם מניפולטיבי הכופה את רצונו על אחרים באמצעות הפעלת אלימות רגשית. בנוסף ציין שירות המבחן כי העורר מתקשה לגלות אמפטיה כלפי הקטינות ורואה בהן אחראיות להתנהלותו ושותפות לה, וכי אף שהביע נכונות ראשונית להשתלב בהליך טיפולי מתקבל הרושם כי עשה זאת על מנת לרצות את סביבתו. בנוסף צוין כי משיחה עם אשתו של העורר עולה כי הוא התקשר מהמעצר לביתו בשתי הזדמנויות שונות וכי היא חוששת שאם הוא ישוחרר לחלופת מעצר ימשיך ביצירת קשר טלפוני עם בני המשפחה ועלול לשוחח עם פ'. מטעמים אלו העריך שירות המבחן כי ללא טיפול, קיים סיכון גבוה לביצוע עבירות נוספות על ידי העורר. בהתייחס לחלופת המעצר שהציע העורר ביחידת דיור בבית חתנה של אחותו בישוב רכסים ציין שירות המבחן כי מתגוררים בסמוך אליה קטינים, ובאשר למפקחים שהוצעו על ידו (אחותו, חתנה של אחותו, גיסו, ובן דודו) ציין שירות המבחן כי על אף שהתרשם כי הם בעלי רצון טוב הם יתקשו להציב לעורר גבולות ולצמצם את הסיכון הנשקף ממנו. מטעמים אלו לא בא שירות המבחן בהמלצה על שחרורו של העורר לחלופת מעצר.

4. בדיון שהתקיים בבקשת המעצר ביום 14.7.2016 טען בא כוח העורר כי קיים קושי לקבל את תוכנו של התסקיר ועתר להורות לשירות המבחן להכין תסקיר משלים בעניינו של העורר. בית המשפט קמא קיבל את הבקשה והורה לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים בו יפרט, בין היתר, מדוע לעמדתו המפקחים המוצעים על ידי העורר אינם מתאימים וייתייחס לאפשרות השמתו של העורר במעצר בפיקוח אלקטרוני. ביום 20.7.2016 הגיש שירות המבחן תסקיר משלים בו שב וציין כי התרשם מהעורר כאדם מניפולטיבי המתקשה להציב לעצמו גבולות וכי הוא נעדר מוטיבציה ממשית להשתלב בטיפול. עוד ציין שירות המבחן כי למרות התרשמותו החיובית מהמפקחים המוצעים, נוכח מאפייני אישיותו הבעייתיים של העורר והתנהלותו בעבר הוא מעריך כי אם ישוחרר לחלופת מעצר תחת פיקוחם ישנו סיכון כי ישבש מהלכי משפט ויגרום נזק נפשי לקטינות. לפיכך שב שירות המבחן ונמנע מלבוא בהמלצה בעניינו של העורר. עם זאת ציין שירות המבחן כי ככל שיוחלט על שחרורו של העורר ממעצר מאחורי סורג ובריה מומלץ להרחיקו מהקטינות, לא להרשות לו ליצור עמן קשר ולהורות כי יהיה נתון תחת פיקוח אנושי. עוד המליץ שירות המבחן שלא לאפשר כניסה של קטינים לבית בו ישהה העורר. ביום הגשת התסקיר המשלים התקיים דיון נוסף בבקשת המעצר שבסופו הורה בית

המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח. בהחלטתו ציין בית המשפט קמא כי בדומה לשירות המבחן אף הוא התרשם לחיוב מהמפקחים המוצעים על ידי העורר ואולם, נוכח האמור בתסקירי המעצר שהוגשו בעניינו הגיע למסקנה כי אין מקום להורות על שחרורו לחלופת מעצר.

5. לטענת העורר, בית המשפט קמא לא נתן משקל הולם להיותו נעדר עבר פלילי ולכך שחלופת המעצר המוצעת על ידו כוללת פיקוח רציף מצד בני משפחתו. עוד טוען העורר כי בית המשפט קמא לא נתן משקל הולם לכך שהחלופה המוצעת רחוקה מביתו וממוקמת ביחידת דיור נפרדת המנותקת מדיירי הבית הצמוד אליה ובפרט מהקטינים המתגוררים בו. כמו כן טוען העורר כי בית המשפט קמא לא נתן דעתו לטענות שהעלה בנוגע לעוצמתן של הראיות לכאורה בעניינו ואף לא לטענתו כי המעשים המיוחסים לו הם ברף חומרה נמוך יחסית. העורר מוסיף וטוען כי יש קושי במקרה דנן לקבל את עמדת שירות המבחן וזאת נוכח העובדה שלא ניתן על ידו מענה לשאלות שבית המשפט קמא הורה לו להשיב עליהן. לטענת העורר שירות המבחן לא נתן מענה הולם לשאלה מדוע לעמדתו המפקחים המוצעים על ידו אינם יכולים לאיין את מסוכנותו, ואף לא לשאלה האם ניתן במקרה דנן להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני ולשלב בהליך טיפולי מחוץ לבית המעצר. עוד טוען העורר כי שירות המבחן לא ציין האם המסוכנות הנשקפת ממנו מצומצמת למשפחתו בלבד או שמא מדובר במסוכנות כלפי הציבור בכללותו. בנוסף על כך נטען כי עמדתו של שירות המבחן עומדת בסתירה לעמדה שהציג בשיחות שקיים עם המפקחים המוצעים, ועוד נטען כי ניתן בתסקירים משקל רב מידי לעמדת אשתו של העורר וזאת על אף שהיה ידוע לשירות המבחן כי התייחסותה ניתנה על רקע משבר זוגי בינה ובינו. לבסוף נטען כי מסקנתו של שירות המבחן בדבר הסכנה לשיבוש מהלכי משפט וגרימת נזק לקטינות אינה מבוססת.

6. המדינה טוענת מנגד כי אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא והיא עותרת לדחות את הערר. לטענתה, שירות המבחן הבהיר היטב כי העורר הוא אדם מניפולטיבי הסובל מעיוותי חשיבה וכי יש לאסור עליו לבוא במגע עם קטינים. מכך עולה בבירור כי מסוכנותו אינה מתוחמת לבני משפחתו בלבד וכי נשקפת ממנו סכנה של ממש לציבור הקטינים בכללותו. המדינה מוסיפה וטוענת כי העורר מודה כי היה מודע לפסול שבמעשיו ולמרות זאת לא הצליח להימנע מהם ומכאן נלמדת המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו. עוד מדגישה המדינה כי שירות המבחן התרשם שהעורר נעדר מוטיבציה אמיתית להשתלב בטיפול וכן כי הוא מודה שנגע בבתו מתחת לבגדיה ומשכך אין לקבל את טענתו כי המעשים המיוחסים לו הם ברף חומרה נמוך. לבסוף טוענת המדינה כי לא נפל פגם בכך ששירות המבחן התחשב בדברים שמסרה אשתו של העורר.

7. האם חלופת המעצר המוצעת על ידי העורר יש בה כדי לאיין את מסוכנותו? שירות המבחן העריך, כאמור, כי נשקפת מהעורר מסוכנות רבה אשר אינה ניתנת לאיין בחלופת המעצר המוצעת על ידו ואף שבית המשפט אינו מחויב לקבל את המלצותיו של שירות המבחן כבר נפסק לא אחת כי המלצה שלילית של שירות המבחן נושאת משקל רב ויידרשו טעמים כבדי משקל על מנת לסטות ממנה (ראו: בש"פ 8679/13 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 16 (1.1.2014); בש"פ 2792/08 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 21 (2.4.2008)).

במקרה דנן לא מצאתי כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים לסטות מהמלצתו של שירות המבחן.

מחקירתו במשטרה עולה כי העורר ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום אף שהיה מודע לכך שמדובר במעשים פסולים ושירות המבחן התרשם כי העורר מייחס לקטינות אחריות בהקשר זה וכן כי הוא נעדר מוטיבציה אמיתית להשתלב בהליך טיפולי אשר יכול להפחית ממסוכנותו. נתונים אלו וכן כי ריבוי המעשים ותדירותם מלמדים כי

העורר אינו מגלה תובנה למצבו והם תומכים במסקנתו של שירות המבחן כי הוא סובל מעיוותי חשיבה ומתקשה להציב לעצמו גבולות ומכאן המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו. כמו כן, מקובלת עלי מסקנתו של שירות המבחן כי נוכח מאפייני אישיותו של העורר יש חשש שמא המפקחים המוצעים על ידו יתקשו אף הם להציב לו גבולות. בנסיבות אלו לא מצאתי עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא ולהורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, בייחוד בהעדר נכונות אמיתית מצידו להשתלב בהליך טיפולי העשוי להפחית ממסוכנותו.

אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' באב התשע"ו (8.8.2016).

שׁוֹפֵט